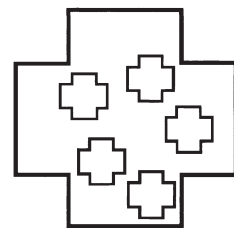

Menighetsblad for **Sør-Aurdal**

Nr. 2 - Juni 2022 e. Kr. - 78. årgang

Vi håper å kunne ha åpent for guiding i begge stavkirker i skolens sommerferie, men mangler fortsatt guider til noen dager.

Den norske kyrkja i Sør-Aurdal

SØR-AURDAL KYRKJEKONTOR

Tingvollbakkin 15, 2930 Bagn

e-post: post.sor-aurdal@kirken.no

Opningstid: tysdag - torsdag kl. 09.00-15.00

Nettside: kirken.no/sor-aurdal.

Følg oss på Facebook og

Instagram: kirkene_i_Sor-Aurdal

Kyrkjeverje: Liv Barbro Strømme Veimodet, tlf 61 34 85 80, mobiltelefon: 416 74 669.

Kontorfullmektig: Toril Grønhaug,

tlf 61 34 85 82 tysdag, onsdag, torsdag.

Organist: Anders Løberg, tlf 901 02 180.

Trusopplæringsmedarbeidar:

Helena Wright, tlf 951 78 041

BAGN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,

tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Soknerådsleiar: Ole Fønhus, tlf 915 13 476

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokker: Oddleiv Juvkam, tlf 958 80 585

LEIRSKOGEN SOKN

Sokneprest, vikar: Carl Philip Weisser, tlf. 915 55 504

e-post: cw478@kirken.no

Soknerådsleiar: Bente Bråten Dokken,

tlf 959 73 019

Kyrkjetenar: John Erling Blad, tlf 988 50 499

Klokker: For tiden ubesatt

REINLI SOKN

Sokneprest, vikar: Carl Philip Weisser, tlf. 915 55 504

e-post: cw478@kirken.no

Soknerådsleiar: Inger-Lise Haraldsen Hagen,

tlf 959 01 840

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokker og belgdragar: Marianne Haldis

Jensen, tlf 406 44 910

HEDALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,

tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Arne Storruste,

tlf 913 30 922

Kirketjener: Knut Erik Digene, tlf 977 49 013

Klokker: Frivillig tjeneste

BEGNADALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,

tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Gerd Elin Damslor, tlf 995 31 865

Kirketjener: John Erling Blad, tlf 988 50 499

Klokker: Frivillig tjeneste

PRESTENS PENN

Prost Carl Philip Weisser

Kirkegården – hagen for trøst og håp

Påskedagens gudstjeneste nærmer seg slutten. Påskesalmene er sunget, fortellingen om den tomme grav og gleden som langsomt vender tilbake til Jesu venner har vi hørt. Solens stråler har skint inn gjennom vinduene i kirken. Vakre melodier og storslagne toner har organisten lokket fram fra orgelet. Glade foreldre har båret sitt barn til dåp. Så kommer avslutningen av gudstjenesten som er helt spesiell på påskedagen; – prest, klokke, dåpsfølge og resten av menigheten følger prosesjonskorset ut av kirken under postludiet. Vi samles utenfor på kirkegården. Sola skinner, gresset er fortsatt gult, og på skyggefulle plasser ligger snøen. Vel ute står vi i en stor ring og stemmer opp; «Påskemorgen slukker sorgen, til evig tid» Og så tar vi med fjerde verset:

Bøtt er brøden, død er døden, død er døden som syndens sold!

Nå ligger graven midt i gudshaven, midt i gudshaven i Jesu vold.

Bøtt er brøden, død er døden, død er døden som syndens sold.

Fortellingen om Maria Magdalena som sto og gråt ved Jesu grav har blitt med ut av kirken. Hun som med tårer i øynene vender seg til det hun tror er gartneren og spør; «Hvor har du lagt den døde Jesus?» Da hører hun navnet sitt: «Maria!» Hun løfter hodet og sier «Mester!». Møtet med Jesus forteller hun om med stor glede til disipler og alle Jesu venner: «Han har stått opp – jeg har møtt ham!»

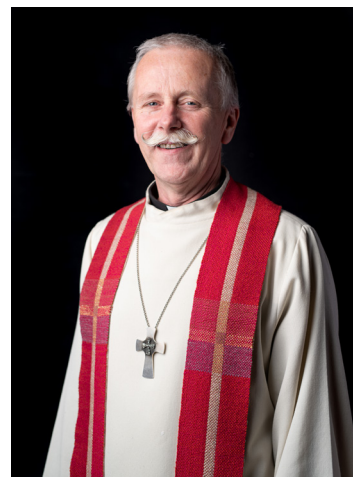
Når vi synger «Påskemorgen», blir ikke fortellingen bare noe som skjedde for veldig lenge siden – den gir lys inn i våre liv som lever nå. Kirkegården er oppstandelsens og håpets hage.

Vakre og velstelte kirkegårder som vi har i Sør-Aurdal forteller om de mange levde liv når vi leser på gravstøttene. Noen vi har kjent godt som sto oss nær, noen som vi kanskje bare så vidt har møtt en gang, og mange som vi ikke har kjent. Her kan vi gå og se, og minnes, og tenke over liv og død.

Gode medarbeidere sørger for at kirkegårdene blir vel ivaretatt. De har omtanke for helheten og sørger for at de framstår med verdighet og respekt for liv som er levd.

Og så får kirkegårdene også være med å fortelle ordløst om kjærligheten fra Gud, den som er sterkere enn det dypeste mørke, den som skinner som påskedagens sol med lys og varme inn i våre liv. Det er håp, det er trøst det er en kjærlighet som seirer over døden.

«Så blir de stående disse tre: tro håp og kjærlighet og størst blant dem er kjærligheten» (1.kor 13,13)

Smått og stort

*Så grønn en drakt, så rik en duft har smykket dal og strender
Nå strykes ømt av lys og luft de fagre urtesenger.
Hør lundens sus og bekkens brus forkynne hva som kommer;
Omsider blir det sommer!*

Våren er en fantastisk tid: vinter, snø og kulde erstattes av nytt liv og varme i luften. Fuglesang, trær og blomster, grønne enger. Alt kommer uten at vi gjør annet enn å konstatere at slik er det! Midt i dette fantastiske underverket får vi kjenne at vi er til og bare nyte lyd, lukt og syn.

Til deg som har kjøpt vanningskasse privat

For best mulig resultat av blomstene gjennom året, anbefaler vi å bytte jord før sommerplantene settes ned – så bruker du samme jord til høstlyng og vårplanter.

Når du skifter jord er det viktig å følge med på at du ikke kaster væken som følger med kassene. Vi opplever iblant å finne slike væker i jordhaugene våre. Vanningskassene fungerer ikke uten denne væken. Væken må skiftes iblant, men holder nok noen år.

Stellavtaler

Bor du langt unna eller av en annen grunn skulle trenge hjelp til å stelle graven, ta kontakt med Toril på kirkekontoret, så hjelper hun deg med å sette opp en stellavtale.

For at det skal være trivelig på våre kirkegårder, og for sikkerheten vår minner vi om at det også her er lover og regler vi må følge:

*Besøkende skal så vidt mulig ferdes gående og hunder skal føres i kort bånd.

*Røyking og bruk av åpen ild på kirkegårdene er ikke tillat. Ønsker du å sette opp lys ved graven bruker du tilpassede lamper og gravlys.

*Det skal være fred og ro på gravplassen mellom kl. 2200-0700.

Tusen takk til alle dere som møtte konfirmantene og de andre frivillige med åpne lommebøker i forbindelse med årets fasteaksjon. Vi fikk samlet inn kr 28,522,- på bøssene, og i tillegg var det mange som benyttet seg av muligheten til å gi via VIPPS/konto.

Totalt samlet Sør-Aurdal inn kr 45.298,- Dette gir varig rent vann til 185!

*Men du o, Gud som gjør vår jord så skjønn i slike stunder,
Gi at jeg akter mest ditt ord og nådens store under.
Som blomst og løv blir muld og støv, skal vi og verden fare,
Men Herrens miskunn vare. (Norsk Salmebok 845)*

Kirkevergen ønsker alle en fin sommer!

Stell av egne graver

Kirkekontoret ønsker med jevne mellomrom å orientere om hva som gjelder av regler for stell av graver på gravplassene våre. Her følger utdrag av "Vedtekter for gravplassene i Sør-Aurdal Kommune"

Kap. IV Stell av grav.

Ved åpning av grav kan jord legges på omkringliggende graver og gravutstyr midlertidig flyttes. Gravplassbetjeningen sørger for istandsetting igjen og vil dertil besørge graven planert og tilsådd med gress etter gravlegging.

Gravplassbetjeningen er ansvarlig for at nye graver planeres, etterfylles og såes til. Er det imidlertid ønske om at pårørende selv vil ta hand om rydding/pynting etter gravferd, må de gi beskjed til kirkeverge/ansatte ved gravplassen.

§ 7 Stell av grav

Festeren har rett og plikt til å stelle den grav han har ansvaret for, og er ansvarlig for vedlikehold av graven. Forsømmes vedlikeholdet over et år, såes feltet til av gravplassbetjeningen, mot vederlag.

Kirkelig fellesråd kan besørge stell og planting på grav mot forskuddsvis betaling.

Foran gravminnet er det anledning til å opparbeide et plantefelt i høyde med bakken omkring. Det må ikke være bredere enn gravminnet, og kan ikke stikke lengre fram enn 60 cm, målt fra monumentets bakside. Planter/vekster kan ikke overstige gravminnet sin høyde, eller gå utover plantefeltet. Inskripsjon på gravminnet skal ikke tildekkes med planter etc.. Det er anledning til å ramme inn plantefeltet med en kant som ikke går høyere enn jordbakken omkring.

Skade på innrammet plantefelt ved bruk av maskinelt utstyr er gravfester sitt ansvar. Er rammen anlagt slik at det er til hinder for arbeidet kan det fjernes.

Løse dekorgjenstander skal fjernes etter bruk. Det er heller ikke anledning til å ramme inn graven eller deler av den med hekk eller lignende.

§ 8 Plantemateriale

Materialer og utstyr som brukes på eller i kiste, eller askeurne, skal være nedbrytbart i jord, innen 20 år.

Planter, kranser og liknende materiale som brukes ved gravferd eller pynting av grav, og som ender som avfall, skal i sin helhet være komposterbart.

03.05.22 Kirkevergen

KIRKA ER ÅPEN FOR ALLE!

ALLE ER VELKOMMNE TIL KIRKA! Du trenger ikke melde deg på en gang. Det er bare å komme. Kom rett inn.

Dette er fantastisk gledelige ord vi kan si og skrive nå, rett før påsken 2022. De to foregående påskene har vi hatt stengte kirker og det i kirkenes viktigste tid: PÅSKEN!

At samfunnet er gjenåpnet etter de strengeste restriksjoner i «manns minne» er rett og slett helt fantastisk! Endelig kan vi møtes igjen og kjenne på det store fellesskapet vi har savnet under pandemien.

Det gjør noe med oss mennesker når det å holde avstand over så lang tid har preget hverdagen. Nå kan vi altså samles. Vi kan fylle opp kirkene igjen – ja, fylle opp nesten til randen har jeg lyst til å skrive! Og dette gjelder ikke bare påsken. Det gjelder ikke bare nå!

Kirken er åpen for deg som ønsker å delta i naboens begravelse også. Det er ikke lenge siden vi nesten måtte be om å få lov til å delta i en begravelse om vi ikke var nærmeste pårørende. Nå kan du komme lell! Kirka er åpen for dere som har drømt om å stå som brud og brudgom i deres egen kirke og med akkurat så mange gjester som dere selv vil ha med. Kirka er åpen for dere som har utsatt en dåp – fordi dere ville ha dåpen i akkurat den kirken, og med akkurat de gjestene! Det gjør ingenting om dåpskjolen er litt liten; det viktigste er å bli ønsket velkommen til kirka og til menighetene som så gjerne vil være der folket er – midt i livene og tilstede i glede og sorg. Kirken er åpen også for deg som tilfeldigvis hørte klokkene ringe og så at det var lys – kom inn i varmen! Ja, eller varmen – det kan hende vi må anbefale deg å beholde ytterjakken på.

For er det ikke Koronna så er det strømpriser... Kirken har fått et meget lavt driftstilskudd fra kommunen og må spinke og spare på alt. Kirken er et gammelt hus heter det – og det stemmer. De er gamle og glisne, og du kan kjenne på trekken om vinden står riktig.

Vi er, dessverre nå, – i større grad enn før nødt til å tenke økonomi. Vi får ikke varmet opp kirkene til den ideelle innnetemperaturen. Men vi håper du vil komme lell.

Tenke økonomi ja. Når krybba er tom, bites hestene sies det. Krybba er tom nå, i Sør-Aurdal. Og vi bites! Skole, barnehage, helsetilbud, kirke, vann, vei, kloakk.

Vi kjemper om penger fra den samme pengesekken. Og tjenesten fra kirka kan derfor bli rammet av at vi må spare. Kanskje kan vi ikke klippe plenen så ofte som vi pleier. Kanskje er det ikke så varmt i kirken som det burde vært. Kanskje får vi ikke rettet opp det gjerdet du går og irriterer deg over.

Vit at kirkas medarbeidere – prester, kantor, kirketjener, kirkegårdsarbeidere, kontoret – alle gjør det vi kan for at det skal være trivelig rundt og i alle våre bygg. Men alt koster, og vi har lite å betale med.

Men kirkene er åpne! Det er muligheter for dåp, konfirmasjoner, vielse, gudstjenestedeltakelse, nattverd, en prat med presten. Lurer du på noe, ta en telefon til oss – så prøver vi å svare så godt godt vi kan! Stikk gjerne innom kontoret også – i åpningstiden vår: tirsdag, onsdag, torsdag kl. 0900-1500.

VELKOMMEN TIL KIRKE!

Liv Barbro Veimodet

Stell av gravsteinar

Når du har luka, planta og pynta på gravstaden, ikkje gløym at gravsteinen og treng litt stell. Det er ikkje berre tida som gjer at gravsteinen treng vedlikehald: fugleskit, forureina luft, mose og lav kan fort feste seg på steinen. Desse reiskapane treng du til reingjeringa:

- Oppvaskbørste eller skurekost
- Ein klut eller svamp som ikkje loar
- Mildt såpevatn eller klorvatn på ei sprayflaske

Sit skiten ekstra godt fast, kan du bruke litt klorvatn og ein skurekost. Husk berre å vera varsam rundt skrifta og eventuell dekor. Ein kan gjerne vaske gravsteinen 2-3 gonger i året. Ein enkel hugseregel kan vera å vaske gravsteinen både haust og vår. Er det mykje lav og mose på steinen, er det enklare å reingjera gravsteinen etter dagar med mykje regn. Så om du har planar om å ta en vask, følg med på vêrmeldinga. Hugs at ved lyse gravsteinar bør det ikkje setjast kransar og liknande som er bunde med metalltråd inntil steinen, då kan det bli rustflekker på den.

Kjelde: Eidsvoll Naturstein AS

Konsert i Hedalen stavkirke

Etter to år på venteliste (p.g.a. corona), ble det endelig mulig for Thomas Brøndbo å ta turen til Hedalen for å tilby konsert i kirka.

Thomas Brøndbo er fra Namsos, byen som har oppfostra mange kjente artister, og han er bror til to som er med i DDE.

Han åpnet med å takke for applausen da han kom inn i kirkerommet. Men som trauste hedøler, var det ingen som hadde klappet. Men isen var brutt og han kom nært publikum med sin sang og ikke minst sine historier.

Han har underholdt mye på sykeheimer og i kirker, og hans repertoar for kvelden var også egnet for å holde konsert i kirken. Det handlet om livet, om kjærlighet, om gleden med familie og hjem. Mange av sangene/visene han fremførte var av artister/låtskrivere fra hjembyen hans. Noen var nostalgiske, som «Nidelven stille», som også var skrevet av en namsosing.

Historien om Namsos startet med trelast. Det var mange sagbruk ved Namsenfjorden og mye skipstrafikk. Trelast ble fraktet helt til New York. Det hadde det blitt vise av.

Det ble en hyggelig kveld i kirka og de frammøtte koste seg. Flere enn undertegnede syntes kvelden gikk for fort. Det ble en kveld til ettertanke, latter og glede og en påminning om hvor viktig det er å ha en «bæssfar» i livet (av Odd Nordstoga, og som også var i repertoaret), og en mor på 82 år, som steker pannekake, smører den med sukker og blåbær, skjærer den i biter og setter fram en kort gaffel med tre tinner, selv om du er 48 år.

Tekst: Emmy Bakkom

Foto: Arne G. Perlestenbakken

Konsert i Begnadalen

Anders kantor hadde planlagt nyttårskonsert i 2021, men den måtte utsettes p.g.a. korona.

Fredag 29. april kunne han sammen med sopran Marilyn Almeida og baryton Osvald Fossholm invitere til en flott konsert i Begnadalen kirke.

Musikken de serverte var stoff fra film og musikaler. Konserten var godt besøkt og både aktører og publikum koste seg med den flotte musikken som ble fremført.

Foto: Arne G. Perlestenbakken

KORTVERSJON AV ÅRSMELDING 2021

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, midler som utredes av kommunen eller staten og midler menighetsråd stiller til disposisjon for fellesrådet for å løse oppgaver i soknene.

1. Organisering av fellesrådets virksomhet

Leder, Jon Nerødegård,
Leirskogen sokneråd
Nestleder, Anne Berit Bang,
Bagn sokneråd
Medlem, Anne Ingunn Grønhaug,
Hedalen menighetsråd
Medlem, Ola Bonlid, Reinli sokneråd
Medlem, Kari Anne Stenslette,
Begnadalen menighetsråd
Medlem, Signe Elisabeth Kvåle,
Geistlig representant
Medlem, Olav Kristian Huseby,
Kommunalt oppnevnt representant

Kirkeverge, Liv Barbro Veimodet, møter med tale og forslagsrett - uten stemmerett, som sekretær for rådet. Fellesrådet har hatt 3 møter og behandlet 9 saker i 2021.

Saker som preget året:

- Covid- 19 : Smittevernplaner i stadig endring, gjennomføring/ avlysning/forflytning av seremonier samt antallsbegrensninger
- Utvidelse av brannvernanlegg Bagn kyrkje gjennomført og ferdigstilt i 2021.
- Oppgradering og utvidelse av bærerom og kjølerom for kister ved Hedalen stavkirke
- Innvilget tilskudd til utskifting av rørover i Bagn kyrkje og Hedalen stavkirke
- Stormen 19/11-2021 gav skader på tårnet ved Hedalen stavkirke.
- Budsjett

2. Stillinger

Fellesrådet har ved årsskiftet 4,92 årsverk fordelt på 9 ansatte. Prestene er ansatt i bispedømmet.

Klokkertjenesten i Begnadalen og Hedalen er også dette året utført av frivillige. I Begnadalen er det Ragnhild Garthus, Anders Garthus og Liv Barbro Veimodet som har gjort fast tjeneste som frivillig klokke og tekstleser, mens det i Hedalen er Kirsten Greaker Heimestøl, Anne Britt Omsrud og Reidun Storruste som har gjort disse oppgavene.

Fellesrådet er veldig takknemlig for at disse tar denne oppgaven som en frivillig oppgave.

3. Regnskap

I kirkene er det, i 2021, tatt inn ofring/kollekt til arbeidet i soknene/eget formål. I tillegg er det ofra til andre formål. I 2021 har alle soknerådene åpnet mulighet for å betale med VIPPS. Givergleden er stor, det er vi takknemlige for. Ofringene er i sin helhet inntekt- og utgiftsført i sokne- og menighetsrådene sine regnskap.

Sør-Aurdal kommune overfører til Sør-Aurdal Kirkelige fellesråd i 2021 kr 3.270.000,- I tillegg en kalkulatorisk overføring på kr. 195.000,- i form av tjenesteyting. Dette er langt fra nok til dekning av lønns- og prisstigning. Sør-Aurdal kirkelige fellesråd har derfor nok en gang en reell nedgang i driftsmidler.

Sammenligning 2014-2022:

Sør-Aurdal kommune har bevilget kr 3.270.000,- til Sør-Aurdal Kirkelige fellesråd for 2022. Dette er det samme som i 2021. Dvs at lønns- og prisøkning ikke er tatt med

Oversikten under viser utviklingen i rammetilskudd fra kommunen fra 2014 til 2022:

2014: 3.208.000,-
2021: 3.270.000,-
2022: 3.270.000,-

Vi har, de siste 5 åra ikke fått nok midler til å dekke lønns- og prisstigning. Disposisjonsfondet er redusert til et minimum. Det er blitt brukt til å dekke merforbruk over flere år. Ut fra oppstillingen over ser vi at KFR i 2021 og 2022 fikk kr. 112.000,- mer enn i 2014. MEN: I løpet av disse årene er det i følge lønnsutviklingskalkulatoren beregnet en lønnsøkning i snitt pr år på 2,4% og tilsvarende for inflasjon. Totalt altså ca 15%! **Den reelle reduseringen i driftsbudsjettet gjennom disse årene er stor!**

Disposisjonsfondet er kraftig redusert de siste årene, men Fellesrådet har vært tydelige på at man, til tross for stramme rammer, skulle kunne levere gode tjenester til innbyggerne våre og da spesielt innen gravferdsforvaltningen. Dette mener vi at vi har klart.

Men fra regnskapsåret 2021 har KFR vært avhengig av tilskudd fra andre parter og kommunen for å gjennomføre prosjektene.

Staben er jevnlig redusert i årenes løp – for å spare penger. Det har foreløpig ikke vært nødvendig med oppsigelser, vi har fått til reduksjoner ved naturlig avgang. Vi håper at vi skal klare å unngå oppsigelser, men dette vil hele tiden være noe som

må vurderes når budsjettet stadig strammes inn. **Blir det ingen varsel om økninger i driftsbudsjettet for 2023 må det til bemanningsreduksjon.**

Omvisertjenesten/Guiding er på landsbasis et «problem» økonomisk sett.

Det har vært to spesielle år mht turisttrafikk og det har generelt vært færre besøkende.

Gruppebestillingene både i og utenfor sesong har ikke kunnet gjennomføres pga antallsbegrensning. Det er Reinli som alltid har hatt størst frekvens av busselskaper som tar med seg turister fra inn- og utland. Begge steder gikk med underskudd i 2021 – og fordi SAK ikke har villet gi KFR underskudds garanti – har vi igjen måttet dekke dette fra driftsbudsjettet.

4. Kirkene

Vi har i 2021 fått tilskudd fra KNIF og Sør-Aurdal kommune til utvidelse av brannvernanlegget Bagn kyrkje.

Bærerommet i Hedalen er oppgradert og kjølerommet for kister er hevet fra kjelleren til et rom ved siden av bærerommet. Dette gjør det mye enklere for begravelserbyrå og kirketjener å behandle kister.

I 2021 ble det også søkt om godkjent utskifting av rørover i Bagn kyrkje og i Hedalen stavkirke. Det skal installeres benkevarmere i stedet. Riksantikvar og bispekontor har godkjent dette. Midler får vi fra Riksantikvaren og Sør-Aurdal kommune. Det er mange som har søkt om det samme, dette har medført at det er lang leveringstid av benkevarmere hos leverandøren. Prosjektene vil derfor først bli gjennomført i 2022.

Stormen 19/11-2021 gav skader på tårnet ved Hedalen stavkirke: Vi har hatt besøk av en takstmann og reparasjoner er gjennomført og betalt. Det mangler å få utbetalingen fra forsikrings-selskapet.

Ved **stavkirkene** er det hvert år kontroller av systemene på høsten. Her blir kirkeverge, kirketjener/kirkegårdsarbeider, sokneråd og brannvesen invitert.

I 2021 er det lagt ned fiber ved begge stavkirkene, for å sikre at systemene skal være mer stabile. Begge prosjektene er fullfinansiert fra Riksantikvaren.

5. Kirkegårdsdrift

Kirkegårdene i Sør-Aurdal er i god stand, og vi får mye ros for dette. Vi er opptatt av at dette skal være steder med plass til ro og ettertanke.

Vi har 2 etablerte minnelunder for urner; Ved Bagn kyrkje og ved Leirskogen

kyrkje. Begge steder er disse etablert på en del av eksisterende kirkegård. For å avskjerme disse fra kirkegården for øvrig er de rammet inn med beplantning.

6. Kirkemusikk:

Kantoren er også dirigent for barnekoret i Begnadalen, som drives sammen med Therese Viken Brenden. Det er håp om at antallet barn i koret kan utvides og at de eldste barna holder på i flere år.

Det har, pga Covid 19 ikke vært avholdt så mange konserter som vi kunne ønsket i 2021. Vi fikk likevel smettet inn en konsert med Caledonien Jazzband i samarbeid med Sør-Aurdal koret og Vestre Slidre sanglag, 10. oktober i Begnadalen kyrkje.

Samarbeid med kor og korps og andre frivillige er berikende for menighetene våre. Vi setter stor pris på dette – og håper at 2022 skal bli et år der vi igjen kan møtes i kirken mange samlet.

11. Ikke- materiell verdiskapning

Fellesrådet har ikke fullstendig oversikt over alt som foregår i menighetene, men forsøker likevel å beskrive noe av den ikke-materielle verdiskapning som skjer i menighetene våre:

Plan for diakoni i Den norske kirke (gjeldende fra 2008) presenterer følgende definisjon av kirkens diakoni: «Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.» I Hedalen menighet er det opprettet et eget diakoniuvalg, i de øvrige menighetsrådene er det ikke det. Diakoni utøves likevel i alle sokn.

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, arrangeres hvert år – med konfirmantene som bøssebærere, foresatte som sjåførere og frivillige medhjelpere til å ta de roder konfirmantene ikke får dekket. I 2021 var innsamlingen digital for 2. gang – men likevel gjennomført også i SA.

I tillegg er det fast offer til forskjellige organisasjoner 5-10 ganger pr. år.

Nestekjærlighet og inkluderende fellesskap: Kirkekafe, arrangeres med ujevne mellomrom i alle menigheter – her er det sokneråd/frivillige som har ansvar. Covid-19 gjorde slike samlinger inne vanskelig, men flere sokneråd klarte å gjennomføre dette også ved å tilby dette ute.

Andakt på institusjon: I 2021 ble det gjennomført 27 andakter på SAH og 7 ved Hedalsheimen. I Bagn gjennomføres det 3 andakter samme dag, 2 på SAH og en på Solbraut.

Ungdomsklubb gjennomføres av frivillige via Øpe hus, Fredagsklubben, Tenko og Salto

Også her har aktivitetene vært mindre pga Covid-19

Rom for savn Allehelgensdag er for mange en viktig minnedag, hvor de kan gå på graven og tenne et lys, og tenke på generasjonene som er gått før oss. I alle våre kirker i Sør-Aurdal holdes det en minnegudstjeneste i forbindelse med Allehelgen. Navnene på menighetens døde det siste året leses opp og vi sier takk til Gud for dem som har gjort livet vårt rikere samtidig som vi ber om hjelp i sorgen nå som de ikke lenger er til.

I 2021 var disse seremoniene åpne med maksantall på 50 gjester. Påførende inviteres spesielt, dvs påførende etter de som hadde gått bort siden Allehelgen året før.

Trosopplæringsprosjektet «Størst av alt» er ivarettatt av Trosopplæringsprosjektet i Valdres Prosti. Helena Wright er ansatt som trosopplæringsmedarbeider i Sør-Valdres med

40 % stilling. Sør-Valdres omfatter sokna i Sør-Aurdal og Etnedal.

Helena Wright er trosmedarbeider i 20% stilling for Sør-Aurdal og samarbeider med menighetsrådene og prester om feltarbeidet.

Salto og HUK er knyttet til Hedalen menighet, de holder til i lyse lokaler på Kroken, der de også har grillhytta si.

Korvetten og Øpe Hus i Bagn, er henholdsvis barne- og ungdomsarbeid i regi av Acta og barn- og unge i Normisjon. Videre har kirken samarbeid med korvettlag som er tilsluttet Normisjon med **minikorvettlag og ungdomsklubben TenKo** i Begnadalen.w

I trosopplæringen er «Kirkerottene» blitt et begrep – Mandag 1. november tok mange små og store hjertelig imot «Kirkerottene og Kattunge» (et dukketeater) i Bagn kyrkje.

Takket være mye **frivillig innsats**, har vi også i år greid å videreføre arbeidet – om ikke på samme nivå som før, men vi har likevel lyktes i å trekke barn og unge til menighetene våre.

Konfirmantåret starter i september og fortsetter til konfirmasjonsdagen, vanligvis i mai/juni. I 2021 ble mange av samlingene avlyst og undervisningen ble forsøkt lagt digitalt. Selve konfirmasjonsgudstjenestene ble spredd fra juni til september og det ble innført kvoter på hvor mange gjester hver konfirmant kunne ha med seg. Til tross for dette, mener vi at konfirmantkullet 2021 kom greit gjennom undervisningen, og selve seremoniene i kirkene ble gode.

Sokne- og Menighetsrådene forsøker å gi foreldrene hjelp til dåpsopplæringen ved flg. tiltak som er en del av Plan for dåpsopplæringen i Den norske

kirke: Samtale med dåpsforeldrene før dåpen finner sted, gavepakker det året barnet fyller ett og tre år, og dåpshilsen på 1- 2- og 3-årsdag for dåpen. Utdeling av kirkebok til alle fireåringer og

6 års bøker i alle sokn.

Blomsterhilsen: Menighetene, ved de frivillige, gir blomsten som sto på alteret under gudstjenesten til noen i menigheten som kanskje trenger en oppmuntring. Før jul pleier alle over 80 år i Hedalen menighet å få besøk av en frivillig medarbeider som kommer med en blomst og ønske om god jul fra menigheten. I 2020 måtte dette avlyses pga Covid-19, men i 2021 fikk man igjen gjennomført dette.

Menighetsbladet har redaksjonsutvalg bestående av representanter fra flere sokn, samt Toril Grønhaug, presten og kirkevergen. Det ble tradisjonen tro utgitt 4 nummer også i 2021.

Det er frivillige/sokneråd som går rundt og legger menighetsbladet i postkassene i kommunen. Det er også frivillig bladkontingent som legges med bladet i høstnummeret. Sør-Aurdal kirkelige fellesråd er heldige, fordi mange betaler for bladet. Tusen takk for dette!

Prestesituasjonen i Sør-Aurdal. Vi har i mange år vært delvis uten fast prestedekning i Sør-Aurdal. Det er 1,5 stillinger totalt sett. Signe Kvåle besitter den ene i fulltidsstilling. Det er ikke så lett å få ansatt noen fast i en 50% stilling, så her har vi hatt mye vikariater. I 2021 dekket Ellen Oddveig Rudi stillingen ut året.

Staben i Sør-Aurdal. Kirkelig fellesråd lønner 8 personer i forskjellige stillingsstørrelser og forskjellige yrkesgrupper, fra kirketjener/kirkegårdsarbeider, via klokker, til kantor, kontorfullmektig og kirkeverge. Presten lønnes over biskopens budsjett.

Det er et godt miljø i staben og det har det vært i «uminnelige» tider. 2021 ble likevel et turbulent år for staben – da hovedpresten ble langtidssykemeldt og covid-19 fremdeles herjet. Prosten måtte sørge for vikarer og det ble naturlig nok mange forskjellige prester staben måtte samarbeide med.

Vi takker alle frivillige i menighetene våre som på en eller annen måte har hjulpet til, dere er verdifulle!

Takk til de ansatte

Sør-Aurdal kirkelige fellesråd vil benytte anledningen til å takke de ansatte og prestene for godt utført arbeid også i 2021. Tusen takk!

Bagn 23. mars 2022, Liv Barbro Veimodet, kirkeverge

Samisk utvalg er opprettet i Hamar bispedømme

21. februar 2022 hadde samisk utvalg i Hamar bispedømme sitt første møte. Utvalget ønsker å styrke det samiske i et bispedømme der samer har ferdes i mer enn 1000 år.

8

Samisk utvalg i Hamar bispedømme. Bildet er tatt på oppstartsmøtet 21. februar 2022. Foran fv. Siv Bakken, Løten og Irene Kvitfjell, Lillehammer. Bak fv. Biskop Solveig, Lars Ivar Danielsen, Svahken sijte og rådgiver Gunnhild Hauge Bjørdal ved Hamar bispedømmekontor. Hanne Moesgaard Skjesol, sokneprest i Biri var ikke tilstede da bildet ble tatt. Foto: Jorun Vang

I 2019 vedtok Kirkemøtet en strategiplan for samisk kirkeliv for årene 2019 – 2027. Et av målene i planen var å etablere

samiske utvalg i bispedømmer og menigheter. Slik skal kunnskapen om det samiske blir bedre hos kirkens ansatte og sikre at kirken også når den samiske befolkningen.

Med bakgrunn i dette vedtok Hamar bispedømmeråd å nedsette utvalg. Bispedømmerådet vil at utvalget skal

- Sikre samisk kirkeliv i bispedømmet, med spesielt blick på Valdres, Sør-Østerdal og Hamar.
- Foreslå tiltak som kan gjennomføres i menighetene, særlig i forbindelse med samisk nasjonaldag og samisk språkuke
- Være møteplass for samisk dialog ut og utveksling
- Støtte Hamar biskop og Hamar bispedømmeråd i spørsmål knyttet til samisk kirkeliv.

Markerer med gudstjeneste

Allerede i første møte fikk kirkens representanter ny kunnskap om det samiske i Hamar bispedømme og høre hvordan forforskningen har påvirket mange med samisk opphav.

Utvalget tok fram flere mulige tiltak som de vil se på videre. Det første som vil skje er gudstjeneste ved fjellalateret på Daniel Mortensens boplass i Elgå i samarbeid med Svahken sijte og Elgå menighet.

Biskop Solveig vil være med i gudstjenesten sammen med prest i sørsamisk område, Einar Bondevik.

Velkommen søndag 21. august klokka 12.00 og ta med niste. Arrangøren ordner kirkekaffe.

En ferie å glede seg til

Gi trygge ferieopplevelser til familier som har det vanskelig

VIPPS en gave til 13130 (merket FERIE) gi på konto 3201 52 74165

 Blå Kors

Trosopplæringen i Sør-Aurdal

Det har vært full fart på aktiviteter for barn og unge i år: Først ut, i februar, var det samarbeid med Barnelaget Stjernen på Bagn, der jeg viste filmen om Kirkerottene. Så fulgte Tårnagenter på Bagn. Så tok jeg turen innom både TENKO og SALTO, da vi hadde planlagt en filmkveld sammen for barn og unge fra 11 år, som ett ekstra tiltak fordi så mye var blitt borte pga. korona. Det ble en koselig filmkveld i Begnadalen kirke og ungdommene ga uttrykk for at vi godt kunne lage oppfølger. Så det tror jeg vi skal – kan jo bytte på litt hvilken kirke vi er i. I slutten av mars var det invitert til «Ingen på Jorden er Himlen så nær» - sanggudstjeneste og utdeling av to eller treårsbok for Begnadalen og Hedalen. Det var også konfirmantdag samme søndagen og det var flott å ha med seg konfirmantene på denne gudstjenesten i tillegg til noen småbarn som kom. Dette er en litt annerledes type gudstjeneste der vi bruker mange sanser, mye sang og lek og lite ord. Vi prøver også å konkretisere mange abstrakte ting, slik som bønn, dåp, mm. Hele gudstjenesten er lagt opp som en vandring i kirkerommet, slik at det ingen som vil må sitte stille. (De som ønsker får lov.) I april var det påskevandring med barnehagebarn i Begnadalen kirke og Reinli kapell.

Tekst og bilder: Helena Wright

Ballongene henger sammen slik at når Tårnagentene skulle løse ett oppdrag, kom det plutselig ballonger flygende ned fra oven - en hvit ballong kom med hjelp til å løse oppgaven. Den hvite ballongen symboliserte "Den Hellige Ånd" da det er litt enklere med ballonger enn duer i kirka.

Vi blar i arkivet v/Bjørg Ingrid

Menighetsblad for Sør-Aurdal fyller 80 år i år!

Menighetsbladet kom ut første gang i januar 1942; det ble imidlertid forbudt i krigsårene 1943 og -44.

Bladet kom ut hver måned, og kostet 1 kr. i året(!)

Etter krigen kom det ut ti ganger i året til og med 1972. Så kom det ut "minst 6 nr. i året" t.o.m. 1994, og etter 1996 har bladet kommet ut fire ganger i året.

Her kommer en smakebit fra det første nummeret:

Starten, 1942

Det er underlig å tenke på at jeg nå virkelig får være med og sende ut det første nummer av menighetsblad for Sør-Aurdal. I menighetsrådet for Bagn har vi en og annen gang drøftet tanken; men lenger kom vi ikke. Det var vår kjære bortgangne Ole Thorsrud som flere ganger kastet fram tanken. Han var levende interessert for denne sak. Å, hvor han ville ha frydet seg, hvis han hadde fått leve i dag og hadde fått se at tanken ble realisert! Det ville sikkert vært en opplevelse for ham, og han ville blitt en flittig bidragsyter til bladet.

Hadde ikke Thorsrud lagt fram denne sak med slik iver som han gjorde det, er det tvilsomt om det i det hele tatt var blitt noe menighetsblad for Sør-Aurdal. Da pastor Andersen kom hit i høst, nevnte han tanken nokså snart for meg, og takket være Thorsruds forberedende arbeid lånte jeg den straks øre, og jeg ville gjerne vi skulle prøve å gå i gang, hvis ikke vanskene ble altfor store.

Og nå er vi altså begynt, og jeg takker Gud for at han har gitt meg frimodighet til å gå i gang, og likeså for at menighetsrådene har stillet seg bak dette foretagende. Jeg håper da at alle vil være med og slå ring om bladet. Også derved ærer vi Ole Thorsruds minne.

Vær nå med og be om at bladet må bli til signing iblant oss! Og støtte bladet ved å betale kontingent! Det er viktig at kontingenten blir betalt så snart som mulig. J. Hveem

Begnadøling med garantert indre, 2012

Det er godt det finnes entusiaster. De står på og får ting til. Guri Amundsplass, Ole Kristian Nyhagen, Jan Henrik Bakke og sangere fra Sør-Aurdalkoret og Vestre Slidre Sanglag bidro alle til en fin musikkafeten, men de må ha oss unnskyldt. Arrangementet i Begnadalen kirke en kveld i april hadde to hovedpersoner: flygelet "August" og "flygelpådriver" Trond Bråten.

Trond presenterte August og overleverte han til Begnadalen Menighet. Det tilstedeværende publikum og menighetsrådsformann Anders Garthus fikk høre at August er et levende vesen som må behandles med omsorg. – Så lenge sjelen ikke er knekt, er alt vel, sa Trond, og fortalte at August har et godt indre med 10 års garanti.

Fra annet hold fikk vi vite at Trond også følte ansvar for August sitt utseende. Tidligere på dagen hadde han vært i kirka og polert sin gode venn før overrekkelsen.

I mine notater er dessverre uteglemt hva sangeren Trond, flygelet August og akkompagnatør Jan Henrik framførte sammen, men det var veldig ålrait å høre på. Det samme var så absolutt det vi fikk høre av programmet de to samarbeidskorene skulle til Frankrike med noen dager senere. Det inneholdt Islandsmonen og Bach, latinske hymner, norske folketonen "Når fjordene blåner" – og mer til.

Guri og Ole Kristian framførte bl.a. Brurmarsj fra Valdres. Framført av dugelige folk låter brurmarsjen bra, også på andre instrumenter enn hardingfele og langeleik.

Folk fra hele Sør-Aurdal bør glede seg til, og slutte opp om, kommende musikkbegivenheter i Begnadalen kirke. Den første, med Hemsingsøstrene, er allerede passert når du leser dette. Tusen takk til "flygelkomiteen": Trond, Guri, Jan Henrik, Hans Erik Sørum – og alle andre som har bidratt til å få August dit han nå står.

Eldor

Merkedager i livet

BAGN

Døpt:

15.05.22 Willum Karlsgot

Gravferdshandlingar:

25.03.22 Svein Erling Wold

01.04.22 Dagny Haugen

08.04.22 Bergljot Moen

13.05.22 Kørner Ingolf Helgesen

18.05.22 Olav Gran

24.05.22 Haldis Leite

REINLI

Gravferdshandlingar:

20.05.22 Gunhild Knutshaugen

20.05.22 Ola Nerli

BEGNADALEN

Gravferdshandlingar:

05.04.22 Anne Grethe Bråten

22.04.22 Magnhild Haugen

02.05.22 Siv Tone Beggerud

HEDALEN

Døpt:

15.05.22 Loke Davidsen Antonsen

Viet:

14.05.22 Lise Fekjær Skogly og Finn Ødegaard

Vi oppfordrer leserne til å bidra med stoff eller tips om aktuelle saker. Frist for innlevering er 12. September.

1.mai i Hedalen

Etter 2 år uten 1. mai feiring, kunne Hedalen Arbeiderlag og Sør-Aurdal Arbeiderparti ønske velkommen til markering i Hedalen.

Dagen startet med gudstjeneste i Hedalen stavkirke ved Signe Kvåle.

Foto:Arne G. Perlestenbakken

Høstaktivitet fra Reinli

Reinli sokneråd inviterar til 3 samankomstar i haust, den fyrste måndagen i månaden. Alle er hjarteleg velkomen

Måndag 5.september: Besøke Salen i Bakko, dens flotte måleri og historie. Kaffe og noko attåt i menighetssalen etterpå. Møt opp kl.18 v/ kapellet.

Måndag 3.oktober: Besøk av sjømannskirken. Der blir det film, quiz, etc. Dei er kjent for sine gode vaflar, og det vil dei også servere her. Menighetssalen kl.18. Her blir det mogleg å gje peng til sjømannskirken.

Måndag 7.november: Formiddagstreff i kjørkjestugu kl. 11.30. Sang og forteljingar. Enkel servering.

Vel møtt! Soknerådet

Tv aksjonen

Det var konfirmantane som hadde i oppgave å gå rundt med bøsser, men i Reinli er det kun 1 konfirmant i år, så Reinli sokneråd vart spurt om å hjelpe til, organisere slik at vi fekk besøkt alle husstandar.

Vi var delt inn i 4 roder, Stavadalen, Liagreende og 2 roder i Reinli. Fekk dessverre ikkje tatt bilde av alle som var med å gjekk (kørde), men her er nokre av dei: Konfirmanten Torjus Skaret står i midten. (Anne Marit L. Framnes og Mona S. Kvaal er ikkje med på bildet).

Tusen takk til dikkan, frå Soknerådsleiaren.

Tekst og bilde: Inger-Lise Haraldsen Hagen

Velkommen til kyrkje

19. juni, 2. søndag i treenighetstiden

Joh 3, 1-13 Jesus og Nikodemus
Ingen gudstenester i Sør-Aurdal

26. juni, 3. søndag i treenighetstiden

Mark 10, 13-16 Jesus og barna
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Signe Kvåle.

Reinli stavkyrkje kl. 19.00:

Pilegrimsmesse. Eli Vatn.

3. juli, 4. søndag i treenighetstiden

Matt 9,35-38 Høsten er stor
Veståskapellet kl. 11.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle.

10. juli, 5. søndag i treenighetstiden

Matt 18, 12-18 Sau på villspor, bror som synder
Bagnsbergatn kl. 11.00: Friluftsgudsteneste.
Signe Kvåle og Helena Wright.

17. juli, Aposteldagen/

6. søndag i treenighetstiden

Mark 3, 13-19 Jesus kaller de tolv
Hedalen kl. 11.00: Kan bli friluftsgudstjeneste, følg med på hedalen.no. Signe Kvåle og Ole Fønhus.

24. juli, 7. søndag i treenighetstiden

Mark 5, 25-34 Hun som rørte ved Jesu kappe
Reinli stavkyrkje kl. 11.00: Gudsteneste. Carl Philip Weisser.

29. juli, Olsok

Luk 22, 24-27 Hersker eller tjener
Reinli stavkyrkje kl. 19.00: Olsokmesse.
Helena Wright og Anders Løberg.

31. juli, 8. søndag i treenighetstiden

Mark 12, 28-34 Du skal elske Gud og din neste
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Vikarprest.

7. august, 9. søndag i treenighetstiden

Luk 6, 36-42 Døm ikke
Veståskapellet kl. 11.00: Helge Hartberg og Ole Fønhus.

14. august, 10. søndag i treenighetstiden

Mark 11, 25-26 Far tilgir som dere
Bagn kyrkje kl. 11.00: 1.klasses gudsteneste. Vikarprest. Utdeling av bøker til 4 og 6 åringer.

21. august, 11. søndag i treenighetstiden

Joh 8, 31-36 Virkelig fri
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Signe Kvåle.

Leirskogen kyrkje kl. 18.00: Kveldsmesse.

28. august, 12. søndag i treenighetstiden

Joh 4, 27-30.39-43 Kvinnen som vitnet
Reinli stavkyrkje kl. 11.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle.

Begnadalen kirke kl. 18.00: Kveldsmesse.
Signe Kvåle.

4. september,

13. søndag i treenighetstiden

Joh 15, 13-17 Jeg har satt dere til å bære frukt
Bagn kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste. Signe Kvåle.

Hedalen stavkirke kl. 18.00: Kveldsmesse.

Signe Kvåle.

11. september, Vingårdssøndag/

14. søndag i treenighetstiden

Matt 19, 27-30 Forsakelse og lønn
Veståskapellet kl. 12.00: Tomasmesse. Signe Kvåle.

18. september,

15. søndag i treenighetstiden

Joh 15, 9-12 Som jeg har elsket dere
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Signe Kvåle. Utdeling av bøker til 4 og 6 åringer.

Bagn kyrkje kl. 18.00: Kveldsmesse. Signe Kvåle.

23. september, Fredag

Begnadalen kirke kl. 18.00: Jaktmesse. Signe Kvåle.

25. september,

16. søndag i treenighetstiden

Matt 11, 16-19 Likegyldighet og visdom
Leirskogen kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste.
Vikarprest.

2. oktober, 17. søndag i treenighetstiden

Mark 5, 35-43 Jeus vekker opp Jairus datter
Begnadalen kirke kl. 11.00: Gudstjeneste. Signe Kvåle. Utdeling av bøker til 4 og 6 åringer.

Reinli kapell kl. 18.00: Kveldsmesse. Carl Philip Weisser.

9. oktober, 18. søndag i treenighetstiden

Mark 1, 40-45 Den spedalske mannen
Bagn kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle.

Hedalen stavkirke kl. 18.00: Kveldsmesse.
Signe Kvåle.

16. oktober,

19. søndag i treenighetstiden

Luk 9, 57-62 Jesus krever alt
Ingen gudstenester i Sør-Aurdal

Det tas forbehold om at gudstjenestelisten kan endres. Følg med i avisa Valdres og nettsidene i kommunen.

MENIGHETSBLAD FOR SØR-AURDAL

Utgjevar: Sør-Aurdal kyrkjelege fellesråd

Redaksjon:

Signe Elisabeth Kvåle

Liv Barbro Veimodet

Toril Grønhaug

Bagn: Bjørg Ingrid Brenno

Leirskogen: Mikael Sørbøen

Reinli: Åse Østgård Hagen

Menighetsbladets

kontonummer:

2320 17 79723

VIPPS: 114107

Sør-Aurdal kirkelige fellesråd

VIPPS: 647282

Bagn kyrkje – kollekt

VIPPS: 724484

Leirskogen kyrkje – kollekt

VIPPS: 650878

Reinli kyrkje – kollekt

VIPPS: 22430

Begnadalen kirke – kollekt

VIPPS: 525671

Hedalen stavkirke- kollekt

VIPPS: 525362 Veståskapellet

Trykk: Land Trykkeri AS

Ønsker du å støtte menighetsbladet med en gave?

Bruk VIPPS 114107

eller

bankkontonummer

2320 17 79723.